

Projekt z dnia 02 października 2009 r.

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW
z dnia ... 2009 r.**

**w sprawie rodzajów programów i projektów przeznaczonych do realizacji w ramach
Krajowego systemu zielonych inwestycji**

Na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 130, poz. 1070) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa rodzaje programów i projektów, przeznaczonych do realizacji w obszarach, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji.

§ 2. Określa się następujące rodzaje programów i projektów w obszarze:

- 1) poprawy efektywności energetycznej w różnych sektorach gospodarki:
  - a) budowa lub przebudowa systemów ciepłowniczych w celu usprawnienia gospodarki energetycznej oraz rozwój systemów ciepłowniczych poprzez podłączanie nowych odbiorców,
  - b) modernizacja systemów oświetlenia,
  - c) budowa instalacji i modernizacja procesów produkcyjnych i technologicznych, polegająca w szczególności na:
    - wymianie napędów na energooszczędne,
    - budowie systemów zbiórki i odzysku surowców umożliwiających zmniejszenie energochłonności procesów technologicznych,
    - zamianie surowców lub wykorzystaniu surowców odpadowych w celu zmniejszenia energochłonności procesów technologicznych;
  - d) odzysk energii w procesach przemysłowych,
  - e) termomodernizacja oraz budowa, przebudowa lub zakup urządzeń energetycznych stanowiących wyposażenie budynków,
  - f) przebudowa przesyłowych i dystrybucyjnych sieci elektroenergetycznych,
  - g) wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) w celu poprawy efektywności energetycznej,
  - h) przebudowa instalacji wykorzystywanych do wytwarzania energii elektrycznej i ciepła lub chłodu w kogeneracji,
  - i) wymiana urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych na urządzenia umożliwiające indywidualnym odbiorcom energii elektrycznej, gazu i ciepła dokonywanie odczytów o rzeczywistym zużyciu energii;
- 2) poprawy efektywności wykorzystania węgla, w tym związanej z czystymi technologiami węglowymi:

- a) budowa lub przebudowa instalacji spalania w celu wdrożenia najlepszych dostępnych technik,
  - b) budowa lub modernizacja instalacji ochrony powietrza w instalacjach spalania,
  - c) w zakresie projektów dotyczących rozwoju technologii konwencjonalnych: modernizacja istniejących instalacji spalania w celu przystosowania do zaostrzonych norm emisyjnych lub poprawy ich sprawności energetycznej,
  - d) zastosowanie nowych technologii spalania z zastosowaniem oxy-combustion,
  - e) budowa układów gazowo-parowych zintegrowanych ze zgazowaniem węgla,
  - f) budowa lub przebudowa instalacji kogeneracyjnych w celu zwiększenia sprawności wytwarzania;
- 3) zamiany stosowanego paliwa na paliwo niskoemisyjne:
- a) zamiana stosowanych paliw silnikowych na paliwa niskoemisyjne w sektorach innych niż transport,
  - b) zamiana paliw innych niż silnikowe na paliwa niskoemisyjne w sektorach innych niż transport;
- 4) unikania lub redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorze transportu:
- a) zastępowanie silników spalających olej napędowy lub benzynę silnikami spalającymi gaz ziemny, silnikami spalającymi LPG, silnikami hybrydowymi, silnikami elektrycznymi oraz silnikami przystosowanymi do spalania biopaliw ciekłych,
  - b) stosowanie napędów energooszczędnych w systemach transportu publicznego,
  - c) wybór, testowanie oraz wdrażanie procedur i urządzeń służących redukcji emisji w transporcie lotniczym i infrastrukturze towarzyszącej;
- 5) wykorzystania odnawialnych źródeł energii:
- a) budowa lub modernizacja elektrociepłowni lub ciepłowni opalanych biomasą,
  - b) budowa lub przebudowa elektroenergetycznych sieci dystrybucyjnych lub przesyłowych w celu umożliwienia przyłączenia do sieci odnawialnych źródeł energii,
  - c) budowa lub przebudowa instalacji kolektorów słonecznych lub ogniw fotowoltaicznych w celu zwiększenia ich wydajności,
  - d) dostosowanie napędów do spalania biopaliw w celu wykorzystania biopaliw,
  - e) budowa instalacji do produkcji biokomponentów wykorzystywanych do wytwarzania biopaliw,
  - f) budowa lub modernizacja elektrowni wodnych,
  - g) budowa lub modernizacja elektrowni wiatrowych,
  - h) produkcja biopaliw silnikowych lub promocja ich zastosowania w transporcie w celu minimalizacji emisji zanieczyszczeń,

- i) budowa lub modernizacja elektrociepłowni lub ciepłowni wykorzystujących energię geotermalną;
  - j) budowa wysokosprawnych układów z wykorzystaniem nisko- i średniotemperaturowych zasobów wód geotermalnych stosowane w energetyce rozproszonej,
  - k) upowszechnianie pomp ciepła i technologii efektywnego wykorzystania niskotemperaturowej energii geotermalnej, modernizacja sprężarkowych pomp ciepła,
  - l) promocja zastosowania pomp ciepła i energii geotermalnej do ogrzewania obiektów;
- 6) unikania lub redukcji emisji metanu poprzez jego odzyskiwanie i wykorzystywanie w przemyśle wydobywczym, gospodarce odpadami i ściekami oraz w gospodarce rolnej, a także przez wykorzystywanie go do produkcji energii:
- a) budowa lub przebudowa instalacji wytwarzania biogazu w celu wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła,
  - b) budowa instalacji do odzysku i energetycznego wykorzystania metanu z kopalń węgla kamiennego,
  - c) budowa lub modernizacja instalacji do odgazowywania składowisk odpadów oraz fermentacji odpadów i osadów ściekowych i wytwarzania energii;
- 7) działań związanych z sekwestracją gazów cieplarnianych:
- a) budowa instalacji do wychwytywania, transportu i podziemnego składowania dwutlenku węgla (CO₂),
  - b) budowa innych instalacji redukujących dwutlenek węgla (CO₂),
  - c) działania w zakresie zalesiania,
  - d) intensyfikacja przyrostu i zwiększanie zasobności drzewostanów,
  - e) ochrona mokradeł, w szczególności torfowisk,
  - f) ochrona obszarów leśnych, w tym rewitalizacja obszarów pokłeskowych, podwyższanie wieku drzewostanów,
  - g) budowa infrastruktury technicznej i transportowej do podziemnego składowania dwutlenku węgla (CO₂);
- 8) innych działań zmierzających do ograniczania lub unikania krajowej emisji gazów cieplarnianych lub pochłaniania dwutlenku węgla (CO₂) oraz adaptacji do zmian klimatu:
- a) retencjonowanie wody,
  - b) ochrona trwałych użytków zielonych,
  - c) rolnictwo ekologiczne;
- 9) prowadzenia prac badawczo-rozwojowych w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz zaawansowanych i innowacyjnych technologii przyjaznych środowisku:
- a) badania efektywności energetycznej urządzeń elektrycznych,
  - b) badania i rozwój nowych technologii biogazowych,

- c) badania związane z bezpieczeństwem podziemnego składowania dwutlenku węgla (CO₂) w tym badania zjawisk fazowych zachodzących w utworach geologicznych podczas składowania dwutlenku węgla (CO₂), badania przepuszczalności skał i migracji dwutlenku węgla (CO₂), modelowanie podziemnego zbiornika do składowania dwutlenku węgla (CO₂) w formacjach solankowych, inwentaryzacja potencjalnych składowisk dwutlenku węgla (CO₂) i analiza ich potencjalnej pojemności,
- d) badania związane z wychwytywaniem dwutlenku węgla (CO₂) ze strumieni gazowych,
- e) badania w zakresie zmniejszenia zawartości zanieczyszczeń w węglach przeznaczonych do energetycznego wykorzystania,
- f) badania w zakresie technologii zgazowania węgla,
- g) badania nad intensyfikacją upraw roślin energetycznych,
- h) badania w zakresie dokumentowania krajowych zasobów wód termalnych,
- i) badania nad poprawą sprawności instalacji ogrzewania niskotemperaturowego,
- j) rozwój technologii wykorzystania ubocznych produktów spalania w produkcji betonów, cementu, spoiw, materiałów dla drogownictwa,
- k) badania w zakresie ograniczania wpływu spalania biomasy na instalacje spalania;

10) działalności edukacyjnej, w tym prowadzenia szkoleń wspomagających wypełnianie krajowych zobowiązań wynikających z Protokołu z Kioto do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonym w Kioto dnia 11 grudnia 1997 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 203, poz. 1684):

- a) polityka informacyjna,
- b) szkolenia w zakresie ograniczania emisji gazów cieplarnianych,
- c) programy i kampanie społeczne.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie rodzajów programów i projektów przeznaczonych do realizacji w ramach Krajowego systemu zielonych inwestycji stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 130, poz. 1070).

Lista rodzajów programów i projektów przeznaczonych do realizacji w ramach krajowego systemu zielonych inwestycji wynika z przyjętego przez Ministra Środowiska kierunku działań w zakresie sprzedaży jednostek przyznanej emisji (AAU) oraz przyjętych kryteriów wyznaczania rodzajów programów i projektów.

Dla rodzajów programów i projektów, które są przeznaczone do realizacji w ramach krajowego systemu zielonych inwestycji, w obszarach wymienionych w paragrafie 2 projektu rozporządzenia w punktach od 1 do 7 wielkość osiągniętych efektów ekologicznych jest policzalna; natomiast dla rodzajów programów i projektów wymienionych w obszarach w punktach od 8 do 10 wielkość osiągniętych efektów ekologicznych jest niepoliczalna.

1. Możliwość sprawnego wdrożenia działań.

W Protokole z Kioto okres realizacji zobowiązań dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych do atmosfery ustalono na lata 2008 – 2012, wobec czego większość potencjalnych nabywców jednostek przyznanej emisji (AAU) oczekuje wydania i rozliczenia środków pochodzących z umów sprzedaży tych jednostek do roku 2012. Z tego względu rodzaje programów i projektów określono w taki sposób by zwiększyć szanse pozyskania wniosków dotyczących działań, które umożliwią szybkie wdrożenie i rozliczenie uzyskanego dofinansowania.

2. Skala projektów i programów.

Preferowane są działania prowadzone w skali umożliwiającej udzielenie dofinansowania wielu beneficjentom, by zminimalizować ryzyko niewywiązania się Polski z umów sprzedaży jednostek przyznanej emisji (AAU).

3. Zgodności z szerokim zakresem celów rządu.

Rodzaje programów i projektów określono w sposób zapewniający synergię z celami polityk rządowych, w tym energetycznej, wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz społecznej.

Programy i projekty, których rodzaje określono w rozporządzeniu, mają na celu przede wszystkim:

- (a) zmniejszenie energochłonności polskiej gospodarki,
- (b) zmniejszenie zapotrzebowania na energię finalną.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji działań z zakresu wskazanego w rozporządzeniu zostanie osiągnięte zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną oraz elektryczną (pochodzące ze spalania węgla) poprzez zmniejszenie popytu ze strony użytkowników oraz strat sieciowych. Rezultatem tych działań będzie minimalizacja obciążeń gospodarstw domowych kosztami użytkowania energii. Ponadto owe działania będą elementem wdrażania pakietu energetyczno-klimatycznego w zakresie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/29/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE w celu usprawnienia i rozszerzenia wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/406/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Określono także rodzaje programów i projektów, które zapewniają synergię z celami polityk rządowych dotyczących ograniczania lub unikania emisji substancji zanieczyszczających w szczególności gazów cieplarnianych. Przykładem takiego rodzaju projektu jest budowa instalacji do wychwytywania, transportu i podziemnego składowania dwutlenku węgla (CCS), która wprawdzie wymaga wkładu energetycznego, ale jednocześnie zapobiega emisji dwutlenku węgla do powietrza.

W projekcie wskazano rodzaje programów i projektów, które mają umożliwić zwiększenie udziału energii odnawialnej w całkowitym bilansie energetycznym kraju, co przyczyni się do realizacji zapisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Rozporządzenie oddziałuje na potencjalnych beneficjentów Krajowego systemu zielonych inwestycji oraz Krajowego operatora.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia, zgodnie z § 12 ust. 5 uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm. 1), został poddany konsultacjom społecznym w ramach procedury legislacyjnej. Projekt przedmiotowego rozporządzenia został umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska www.mos.gov.pl w dziale Prawo – projekty aktów prawnych - ustawy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Projekt rozporządzenia został w ramach konsultacji społecznych przekazany do stowarzyszeń zrzeszających przedsiębiorców oraz marszałków województw i wojewodów.

Do projektu uwagi wniosły: Górnicza Izba Przemysłowo-Handlowa;- Elektrownia Rybnik S.A.;- PGE Polska Grupa Energetyczna Spółka Akcyjna;- Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii;- Stowarzyszenie Producentów Cementu;- Stowarzyszenie Papierników Polskich.

Większość uwag dotyczyła rozszerzenia zapisów, w ramach obszarów dopisania nowych programów i projektów lub przesunięcia zapisów do innego punktu. Uwagi zostały uwzględnione. W wyniku uwzględnienia uwag paragraf drugi projektu rozporządzenia zawiera rodzaje programów i projektów przeznaczone do dofinansowania ze środków rachunku klimatycznego we wszystkich obszarach wymienionych a art. 22 ust.2 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. *o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji*.

3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ aktu na rynek pracy

W związku z promowaniem działań związanych z poprawą efektywności energetycznej gospodarki oraz promocją odnawialnych źródeł energii możliwy jest wpływ na zatrudnienie w sektorze górnictwa węgla kamiennego i brunatnego. Ze względu na niemożność oszacowania w chwili obecnej przychodów Rachunku klimatycznego, a także ilości i jakości składanych wniosków o dofinansowanie, niemożliwe jest oszacowanie tego wpływu.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

W związku z promowaniem działań związanych z poprawą efektywności energetycznej gospodarki oraz promocją odnawialnych źródeł energii możliwy jest wpływ na kondycję sektora górnictwa węgla kamiennego i brunatnego. Ze względu na niemożność

---

¹ Zmiany zostały opublikowane w Monitorze Polskim z 2002 r. Nr 30 poz. 482 z 2004 r. Nr 42 poz. 734, z 2005r. nr 55 poz. 757, z 2006 r. nr 40 poz. 439m oraz z 2009 nr 20 poz. 246.

oszacowania w chwili obecnej przychodów Rachunku klimatycznego, a także ilości i jakości składanych wniosków o dofinansowanie, niemożliwe jest oszacowanie tego wpływu.

6. Wpływ aktu normatywnego na rozwój regionalny.

Wprowadzane projekty i programy związane z ochroną środowiska realizowane w zakresie Krajowego systemu zielonych inwestycji będą miały wpływ w niektórych przypadkach na rozwój regionalny kraju. W/w programy i projekty będą służyły do uzyskania konkretnych efektów ekologicznych służących danemu regionowi.

7. Wpływ aktu normatywnego na ochronę środowiska.

W związku z promowaniem działań związanych z ochroną powietrza oczekuje się zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery (dwutlenku węgla, tlenków siarki, tlenków azotu, pyłów). Ze względu na niemożność oszacowania w chwili obecnej przychodów Rachunku klimatycznego, a także ilości i jakości składanych wniosków o dofinansowanie, niemożliwe jest oszacowanie skali tego zmniejszenia.